

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Orator Christianvs Caroli Regii E Societate Iesv

Reggio, Carlo

Romæ, 1612

Quænam oratori circa suum munus co[n]sidera[n]da sint. Cap. 7.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68672)

purgata labia ignito zeli diuini carbone, à Deo ad prædicandum missus, ait. Dominus dedit mihi linguam eruditam, vt sciam sustentare eum, qui lapsus est verbo.] Alter ab vtero matris necdum natus, ad hoc tamè destinatus, audiuit à Deo quid sibi oneris imponeretur: Ecce constitui te hodie super gentes & super regna, vt euellas, & destruas, & dissipes, & disperdas, & ædifices & plantes. In nouo autem testamento, præter Apostolos, aliosque Apostolicos viros, optimum concionatorem, referunt Timotheus & Titus, quos ad Dei verbum disseminandum Paulus elegit. Hos autem idem Apóstolus sui muneris sæpè ac multipliciter commonet. Ad Titum: Tu autem loquere quæ decent sanam doctrinam. & postquam Christi gratiam Saluatoris nos erudientis proposuisset, & charitatem eius erga nos commemorasset, qui dedit semetipsum pro nobis, vt nos redimeret ab omni iniquitate, & mundaret sibi populum acceptabilem, sectatorem bonorum operum, concludit: Hæc loquere, & exhortare, & argue cum omni imperio; nemo te contempnat. Ad Timotheum verò: Hoc præceptum (inquit) commendo tibi, fili Timothee, secundum præcedetes in te prophetias, vt milites in illis bonam militiam, habens fidem & bonam conscientiam. Et iterum. Attende lectioni, exhortationi, doctrinæ; hoc enim faciens, & te ipsum saluum facies, & eos qui te audiunt. Rursus. Noli erubescere testimonium Domini nostri, sed collabora Euangelio secundum virtutem Dei, qui nos liberauit & vocauit vocatione sua sancta. Addit. Tu verò permane in his, quæ didicisti, & credita sunt tibi, quia ab infantia faceras literas nosti, quæ te possunt instruere ad salutem per fidem, quæ est in Christo Iesu. Denique. Testificor coram Deo, & Iesu Christo &c. prædica verbum, insta &c. Et infert: Tu verò vigila, in omnibus labora, opus fac Euangelistæ, ministerium tuum imple, sobrius esto.

Timotheus
& Titus.

Cap. 3.

Ep. 1. c. 1.

Ep. 1. c. 4.

Ep. 2. c. 1.

Ep. 2. c. 3.

Cap. 4.

Qua nam Oratori circa munus suum consideranda sint. Cap. VII.

EX his quæ diximus, quem optimè institui cupimus concionatorem diligenter monitum velim, vt ad sui officij partes sæpè animum aduertat, atque attenda meditatione crebro in memoriam reuocet, quid sibi muneris à Deo sit iniunctum. qua in re, quatuor hæc capita sibi proponat: Primum, se ad illud officium à Deo esse destinatum, in quo de ipsius Dei Gloria Dei,
Gloria,

gloria, & honoris exiftimatione maximè agitur, ita vt per ip-
 ſum concionatorem fiat, vt Dei gloria magis, aut minus au-
 geatur & illuſtretur. Neque enim obſcurum cuiquam eſſe po-
 teſt, tanti ferè æſtimari Deum, eundemque tantoperè coli;
 quantoperè per bonorù prædicatorù ſtudiù; zelù, induſtriã, ad
 verã pietatem, religionemq; publicis concionibus populus in-
 eitatur & impellitur. quod non ideo dicimus, vt aliorum Dei
 miniſtrorù vel excludamus, vel deprimamus operam; ſed quia
 reuera, vt ex capitibus etiam conſequentibus apparebit, pie-
 tas publica valde ex idoneo Prædicatore pendet, cum nemini
 dubium ſit, illud Pauli eſſe veriſſimum. Quomodo inuocabunt
 in quem non crediderunt! quomodo autem credent ſine præ-
 dicante? Itaque ex Prædicatore hoc valde pendet, tanquam Dei
 primi agentis adminiſtro. Secundò: ſe ei muneri dicatum in-
 telligat, per quod gratia Saluatoris, ac Redemptoris noſtri,
 humano generi communicata intelligitur, atq; vnigenitus ille,
 & ſingulariter à Patre dilectus ametur, in quo omnes ſuos the-
 ſauros reſoſuit, in quo ſibi placuit omnia reconciliare, ſuè quæ
 in cælis, ſuè quæ in terris. Tertiò: ſæpe mente reuoluat, in
 hoc vnum ſe intentum eſſe oportere, vt multos per ſuam præ-
 dicationem à peccatis liberatos, Deo reſtituat, ſeque ex eorù
 eſſe numero recordetur, quibus dicitur: Faciam vos fieri pi-
 ſcatores hominum: vt ſe ipſum ſaluum faciat, vnaque ſecum
 quamplurimos. ſimul perpendat, quantum ſit malum ſempit-
 eterna illa gehennæ pœna, quantum bonum ſempiterna cæli glo-
 ria, & hinc ponderet ſui muheris grauitatem, cum ſua opera,
 ne in eam pœnam multi deiſciantur, & vt ad illam gloriã per-
 ducantur, poſſit tanquam miniſter efficere. Quarto: vt per-
 ſpiciat, & ſeriò animaduertat, ſuum hoc miniſterium verſari in
 verbo Dei promulgando, quod tanquam gladium ſibi à Deo
 datum accepit, vt in eo militet bonam militiam, ſibi que dicitur
 putet, quod olim fortiſſimo Machabæo: Accipe ſanctum gla-
 dium, munus à Deo, in quo deiſcies aduerſarios populi mei.
 Poſſet præterea ex allata deſcriptione, hæc tria etiam capita
 conſiderare. Primum, quanta res ſit, quantaque dignitas, co-
 operari Deo, ad eius & Chriſti Ieſu gloriã, in ſalutem ani-
 marum, per miniſterium verbi Domini, ſingulas particulas ſin-
 gillatim expendendo. Secundum, quis ardor animi, quæ con-
 tentio ad hanc cooperationem adhibenda ſit, cum Deus tantù
 operetur, creans mundum, & conſeruans, mittens Angelos,
 mittens & vnicum filium, qui in hoc opere tam multa & fecit
 & per-

& pertulit, sacramenta instituit, gradus Ecclesie disposuit, inter quos Doctores, ac Prædicatores grauissimum habent munus, & maxime vtile. Tertium, concipiendus est timor, ne forte tales effectus vitio nostro impediatur, neue tantus Dei apparatus, tantaque opera, quantum in nobis est, irrita reddantur. Sedulo etiam quæ cap. seq. & quæ cap. de charitate erga Deum, & de charitate erga proximos differuntur, animo renouat, nec vniquam à cogitatione excidere patiatur: immo cõmentatione quotidiana perficiat, vt ea sua sponte, etiam aliud agenti, animo obuersentur. Hæc si seridõ cogitet Euangelicus Concionator, omnem adhibebit industriam, ne Deo & sibi, & Ecclesie sanctæ desit.

Quanti momenti sit Concionatoris munus ex materia & fine. Cap. VIII.

Quamquam ex his quæ dicta sunt, facile apparet, quanta sit ministerij huius Euangelici dignitas, quanta in Ecclesia vtilitas, ac necessitas; tamen, quia maximi interest, diuinum præconem intelligere personam suam res est planius proprièque tractanda. Primum, dignitas æstimari potest ex materia, quam Christianus orator tractat: tum ex fine quem propositum habet; ad hæc ex personis, quarum est proprium id munus: Deinde ex habitu & facultate ipsa, vnde oritur prædicatio debet: denique ex ipsa necessitate, ac fructu. Materia Oratori nostro subiecta est Verbum Diuinum, illo enim ad omnia sua opera vititur, vt præclare Chryl. docet dum ait: Medicis corpora curantibus diuersa suppetunt medicamenta, & varij apparatus instrumentorum, & cibi congrui, & aeris mutatio, & somnus: Hic autem tenenda & sequenda est per Euangelicum sermonem doctrina: siquidem hoc demum instrumentum est, hic cibus, hoc aeris temperamentum: hoc medicamento instar; hoc ignis loco, hoc ferri vice. hoc & iacentem animã suscitamus, & tumescentem compescimus: hoc & superuacua amputamus, & quæ defunt supplemus, cæteraque omnia conficimus, quæ ad animi conferunt incolumitatem.

Laudes verò admirabiles Verbi Diuini, præter hos effectus, quos Chrysof. enumerat, considerari possunt ex diuinarum scripturarum excellentia, ab auctore, à rebus, quæ tractantur, à veritate certissima, & ceteris huiusmodi. Id ego solum significabo, Eloquij Diuini eam esse dignitatem, seu potius, diuinitatem,

Materia Concionum Verbum Dei. De Sacerd. lib. 4.

Verbi Diuini excellentia.